

Rödakorskretsen i Åtvid har valt ny ordförande

Åtvidabergs Röda kors-krets höll årsmöte på Åtvidabergs hotell på måndagen. Man beslöt att till ny ordförande efter doktor Bengt Linder som avsat sig uppdraget utse ingenjör Roland Larsson. Doktor Linder har suttit som ordförande i kretsen i fem år. Han avtackades på årsmötet av vice ordförande lektor Karl-Elof Rudelius.

Roland Larsson innehade tidigare posten som sekreterare. Han efterträds nu av fru Elisabeth Lagerman, som också är ny i styrelsen. Till ny revisor valdes Roger Svensson. Som ombud till distriktsmötet utsågs Roland Larsson, Karl-Elof Rudelius, Elisabeth Lagerman och Kerstin Lundström. Till ombud vid det allmänna Röda kors-mötet valdes Anne-Charlotta Sahlén. Röda korsets förtjänstmärke i guld utdelades till Sigrid Tillman, Kerstin Lundström, Arne Carlström, Karl-Elof Rudelius och Sture Andersson.

Av verksamhetsberättelsen framgår att kretsen vid årets slut hade 331 medlemmar, en minskning med 1 jämfört med 1971. Transporttjänsten för handikappade utförde under året totalt 554 persontransporter tur och retur till terapissammankomster. Mattjänsten för sjuka och pensionärer har distribuerat 4 274 matportioner. 500 kg begagnade kläder insamlades och skickades vidare till katastrofförbundet i Göteborg.

Kårgruppen omfattar 26 medlemmar. De har vid olika idrottsevenemang tjänstgjort totalt 176 timmar, varvid 7 olycksfall omhändertagits. Stensåters gårds huvudbyggnad har omdisponerats och utnyttjats för övningar. Kretsens simklubb för dem som behöver simträning i bassäng med förhöjd vattentemperatur startade sin verksamhet under året. I medeltal 14 personer har deltagit vid 24 sammankomster. Man har noterat ett ökande intresse och skall försöka få tillgång till ytterligare en timme i simhallen.

Kassan balanserade på 11 433 kr med ett överskott på 1 626 kr. De större inkomstposterna var insamlingar och tombola 3 983 kr och anslag 3 092 kr. De största utgifterna har gällt mattjänsten 2 379 kr och skjutsar för handikappade 1 079 kr. Indokinainsamlingen tillsammans med Lutherhjälpen gav i Åtvidaberg 715 kr och kretsens bidrag till riksin-samlingen, gav totalt 993 kr.

Pensionärsföreningen har hållit årsmöte

Åtvidabergs pensionärsförening höll på torsdagen årsmöte i Folkets hus. Närmare 250 medlemmar bevisade mötet. Pensionärernas egen sång- och musikgrupp under ledning av Einar Hammarqvist inledde. Till mötesordförande valdes Gunnar Lindahl. Till ny styrelseledamot efter John Nestor som avsat sig omval utsågs Simon Granberg. John Nestor avtackades av föreningens ordförande Nils Johansson. Till ny studieorganisatör efter Einar Hammarqvist valdes Svea Johansson. Till ombud vid distriktskonferensen utsågs Nils Johansson, Ragnar Lundgren och Evert Johansson. Den sistnämnde valdes även till ombud i Östergötlands begravningsförening. Man konstaterade att pensionärsföreningen redan under det nya året fått 12 nya medlemmar. Från Åtvids valsens vänner förelag meddelande om att man skänkt 500 kr.

Nils Johansson rapporterade att såväl färdtjänsten som hyror kommer att tas upp i ett möte med representanter för socialnämnden, fritidsnämnden och kommunalrådet Carl-Erik Ahlström. Efter förhandlingarna framfördes i anslutning till kaffeservering ett musikprogram av sång- och musikgruppen. Av årsberättelsen framgick att styrelsen hållit åtta sammanträden varav två med samarbetskommittén för kommunens pensionärsförening. Samarbetskommittén har i skrivelser till kommunstyrelsen begärt översyn av de kommunala anslagen till föreningarna samt höjning av de kommunala bostadstilläggen. Eftersom det kommunala anslaget till Åtvidabergs pensionärsförening sänkts från 4 300 kr till 1 313 kr har kommittén i en skrivelse till kommunstyrelsen hemställt om extra anslag för verksamheten.

Medlemsantalet var vid årsskiftet 569. Under 1972 har 21 medlemmar avlidit och 13 avgått. Man registrerade 44 nya medlemmar. Föreningen avser att intensifiera medlemsrekryteringen.

Glassfest i Åtvid

På fredagseftermiddagen bjöds de omkring 550 eleverna i Alléskolan i Åtvidaberg på glasspinnar. Orsaken var att man från lärarhåll med tack-samhet noterat att såväl smygrökning som nedskräpning på skolans område minskat avsevärt under läsåret. Och nu tyckte man alltså att eleverna var värda en uppmuntran.

Ämneslärare Olle Söderbäck säger att man hållit på i många år med antirökkampanjer i skolorna i Åtvidaberg men att resultatet låtit vänta på sig. Under det här läsåret har emellertid en påtaglig förbättring inträffat. Särskilt glädjande är att smygrökningen på toaletterna minskat så pass mycket i omfattning men också att ordningen i stort blivit bättre.

Från lärarhåll påpekas att det är roligt att kunna vara positiv någon gång. Det klankas ofta alltför mycket på ungdomen. Så mycket att man lätt glömmer de bra sidorna.

För närvarande pågår inte någon organiserad kampanj i Alléskolan varför det kan verka förbryllande att så många elever slutat eller minskat på sin tobakskonsumtion. Men upplysning om tobaken och dess skadeverkningar har också bedrivits i mellanstadiet tidigare. Kanske kan det vara det som ger resultat nu. Just nu planeras en satsning på anti-tobaksinformation för 5:e och 6:e klasserna.

Metalls avd 140 har haft möte i Folkets hus varvid skyddsombudens ställning var i fokus. Man pekade främst på saker som utbildning, skyddsombudens betalning, bötesbelopp, anställningstrygghet och skyddsombudslagen som borde ses över oftare. Till Metalls länsmöte i Finspång beslöt man avge motioner om avtalsreglerade förhållanden för hemarbete och om centralt kartotek för utbildningen. Mötet beslöt att styrelsen skall undersöka möjligheterna att hyra en nedlagd skola och omvandla den till kursgård. Avdelningens årsmöte skall hållas den 30 mars. Vid mötet förekom även nominering till styrelsevalet och val av ombud till FCO.

Åtvidaberg

Milstimmet. Veckans vinnare i milsimmet blev Rose-Marie Larsson, Alice Sjöholm, Gun Kroon, Ing-Britt Åberg, Berry Rhen, Bjarne Johansson och Skaria Vretman.

Under rubriken Bestämmer samhället mitt studie- och yrkesval eller gör jag det själv? anordnas på måndag en sammankomst i Alléskolans aula. Som inbjudare står Åtvidabergs soroptimistklubb. Utbildningsledare Bertil Ydén och adjunkt Dagny Sjöberg, Åby, kommer att som inlägg i debatten kring könsroller och yrkesval att redovisa resultat från en undersökning. Inbjudna är främst föräldrar och målsmän till elever i klasserna 7-9.

Falskt brandlarm. Brandlarm i ett brandskåp vid Slefringsvägen-Kammarbovägen utlöstes på onsdagsmorgonen. Brandkåren kunde bara konstatera att glaset till skåpet var sönderslaget och förmodar att det är barn som legat bakom tilltaget.

Bilstöld. En bil av märket Renault, 1972 års modell, stals under onsdagen i Åtvidaberg. Bilen är blå till färgen och har registreringsnummer EA 37077.

Musikalisk salong blir det på söndag i Björsåters församlingshem. Då kommer Christinagruppen från Åtvidaberg att framträda med ett musikaliskt-lyriskt program. Vidare medverkar en grupp lägstadielevor från kommunala musikskolans undervisning i Björsäter under ledning av musiklärare Agneta Ekström. Som arrangör står kulturnämnden i Åtvidaberg.

ÅTVIDABERG

Uknadalens pensionärsförening hade årsmöte på lördagen i Ordenslokalen, Falorum, under god tillslutning av medlemmar. Ordförande Eric Edstrand ledde förhandlingarna. Föreningen har 78 medlemmar varav 11 nya. Det gångna året har präglats av en livlig aktivitet. Fem möten har hållits och styrelsen har haft nio sammanträden. Kassen har omslutit 15 272 kr. Ordföranden rapporterade från en konferens i Arboga, där man bland annat diskuterat frågan om förbättrade kommunikationer i glesbygderna, vilket är aktuellt för medlemmarna i föreningen. Ett erbjudande från polismyndigheten i Åtvidaberg om medverkan med föredrag och film hur man skyddar sig mot brott och våld antogs och man beslutade att ta detta som en programpunkt vid nästa kvartalsmöte. Till ordförande omvaldes Eric Edstrand och han fungerar även som reseledare. Sedan förhandlingarna avslutats redogjorde järnvägstjänsteman Nils Johansson, Åtvidaberg, för olika resmål under den kommande sommaren och visade stillbilder från förra sommarens resa till Ystad.

OK Eken höll årsmöte på fredagskvällen i Långbrottsskolan. I styrelsen ingår Lennart Haraldsson, ordförande, Nils-Erik Wetterhall, Bertil Johansson, Lennart Haglund, Gun Söderbäck, Sixten Johansson, Helena Haraldsson, Birger Samuelsson och Arne Karlsson, de tre sistnämnda nyvalda. Verksamheten inom klubben har varit omfattande och man har noterat ett ökande intresse för sporten. Klubben har nu omkring 260 medlemmar. Det är en ökning med nära 40, huvudsakligen ungdomar och damer. 132 medlemmar har deltagit i den aktivitetstävling som anordnats av klubben. Där räknas deltagande i lokala korparrangemang och nationella tävlingar i vilka speciellt ungdomarna nått betydande framgångar. Man önskar dock ett bättre samarbete med skolorna. De största posterna på utgiftssidan har varit kartframställning, rese- och startavgifter och lokalhyrorna. Genom stora insatser från medlemmarnas sida har ekonomin klarats trots minskade anslag både kommunalt och statligt. Hittills har ca 1300 timmars frivilligt arbete nedlagts på framställning av en egen karta. Kontroll, renritning och tryckning återstår innan den är färdig. Vid årsmötet valdes en kartkommitté och en motionskommitté. Den senare övertar en del av Facitkorpens uppgifter och skall också stimulera till ökat motionsintresse.

Åtta blåsippor fann 13-åriga Elisabeth Karlsson från Yxnerum utanför prästgården på lördagen. De var fullt utslagna och hade långa stjälkar. Blommorna tycks inte ha lidit av nattens kyla. På morgonen uppmättes sju minusgrader i Yxnerumstrakten.

Trivselklubben Vi reser höll årsmöte på lördagskvällen i Folkets hus. Klubbens ordförande Robert Ekström kunde hälsa ca 150 medlemmar välkomna. Förhandlingarna leddes av Ivar Nordin. Till ny vice ordförande efter Thomas Lundquist valdes Bertil Svensson. En programkommitté utsågs bestående av Greta Ekström, Märta Svensson, Britt-Marie Wretman, Britta Karlsson, Elna Yngve, Kerstin Johansson, Signe Gustavsson, Gunnar Ström och Bertil Svensson. Av verksamhetsberättelsen framgick att antalet medlemmar ökat från 269 till 280. Kassen balanserade på 62 349 kr med en behållning på 4 148 kr. Samtidigt hade också Trivselklubbens syjunta årsmöte. Antalet medlemmar är 8. Under årsmötet överlämnade syjuntan 300 kr i gåva till huvudföreningen. Efter förhandlingarna hölls samkväm. För underhållning med lekar, sång och gissningstävlingar svarade Kristina och Onni från Norrköping.

Åtvidabergs frimärksklubb höll på fredagen årsmöte i Folkets hus. Till ny medlem i styrelsen valdes Bengt Elmgren. I övrigt omvaldes styrelsen med Allan Pettersson som ordförande. Under året hölls åtta sammankomster. Under dessa har medlemmarna haft tillfälle att införskaffa nya märken till sina samlingar. Omställningen av frimärksförsäljningen på dessa möten uppgick till 6 000 kr. Ungdomsverksamheten har varit livaktig och omkring 25 ungdomar har samlats till de bytesaftnar som anordnats två gånger i månaden. Under mötet visade Harry Karlsson en film över de aktiviteter som klubben haft. Tillsammans med de fyra nya medlemmarna som skrevs in på fredagen uppgår nu klubbens medlemsantal till 45. Årsmötet hade samlat ett 30-tal deltagare.

14/2

Totalsegraren i BK Facits nationella tävling Gösta Andersson, Gamleby BK, som efter en formidabel slutspurt med 864 poäng av de fyra sista stannade på 1579

Fenomenal slutspurt

Vems är hunden?

Vid 11-tiden på tisdagen överkördes en hund av ett godståg i Mormorsgruvan. Föraren av tåget signalerade på hunden som befann sig mitt på spåret. Hunden vägrade emellertid att flytta på sig och då lokföraren inte hann bromsa in kom den under hjulparen. Föraren och en assistent gick tillbaka och fann hunden liggande på spåret. Den hade skadats i huvudet och ett av bakbenen men syntes i övrigt vara vid god vigör. Hunden fördes till polisen i Åtvidaberg som trots efterforskningar i Mormorsgruvan inte kunde hitta ägaren. För närvarande befinner sig hunden på djursjukhuset i Linköping för vård och observation. Hundens ägare kan höra av sig till polisen i Åtvidaberg eller Linköping. Det är en kortbent drever, en hanhund, ljusbrun och med vita teckningar.

Åtvidabergs UNF har haft årsmöte. Till styrelse nyvaldes Bo Palmqvist, ordförande, Nils Ahlström, vice ordförande, Jörgen Strömberg, sekreterare, Ann-Charin Andersson, vice sekreterare och Stig Ahlström, kassör. Föreningen, som har 27 medlemmar, planerar träffar var 14:e dag, en sommarträff vid sommarhemmet och ett familjerally för IOGT-NTO- och MHF-medlemmar.

14/2

14/12

Studiecirkel i Björsäter författade egen sockenbok

På pastorexpeditionerna i de olika församlingarna förs något som kallas församlingsbok. I den förs uppgifter in om församlingsborna. Det kan gälla ålder, namnbyte, antal barn osv. Före sekelskiftet hette det husförhörsbok och då gjorde även prästerna noteringar om huruvida församlingsborna deltagit i husförhör eller inte. Nu har det med tiden blivit allt vanligare att privatpersoner, föreningar eller liknande skriver en så kallad sockenbok. I viss mån, kan man väl säga, som komplement till församlings- och husförhörsböckerna. I en sockenbok försöker författaren eller författarna ge en historieskildring av sin församling. Tidsramen skiftar naturligtvis men brukar sträcka sig fram till nutid medan den regionala täckningen strikt håller sig inom församlingsgränsen.

Vid månadsskiftet mars/april kommer ytterligare en sockenbok att ges ut. Då beräknas Björsäters sockenbok lämna trycket. Och därmed har en gammal tanke blivit förverkligad. Initiativtagaren till boken, lantbrukare Sten Eskilsson i Björsäter, säger att idén fanns redan 1947 då kantor Martin Östberg ledde en studiecirkel under rubriken Vår hembygd förr och nu. Emellertid stannade idén då vid det talade ordet.

Inte förrän 1970 började planerna på en sockenbok ta mer konkret form. Då bildades en studiecirkel i hembygdsvetenskap i Björsäter. Jäm-sides med studieplanen började omkring femton personer, den äldsta 75 år, med Sten Eskilsson som kursledare och drivande kraft att samla material till en sockenbok. Huvudsakligen under de mörkare årtiderna arbetade studiecirkeln med verket. Protokoll och gamla skrifter genomlästes av några. Andra nedtecknade ur minnet händelser och episoder. Vid utgången av 1972 hade man tillräckligt med material för att låta trycka det.

150 sidor

Sockenboken kommer att innehållare 25 kortare uppsatser skrivna av 14 författare. Antalet sidor uppgår till ca 150. Herr Eskilsson påpekar i förordet att man inte skall bedöma uppsatserna som vetenskapliga arbeten. Man gör här ett försök att skildra Björsäters församling, redogöra för kyrka, människor och näringar och i någon mån spegla livet nu och tidigare.

Egentligen skiljer sig den här sockenboken rätt mycket från andra sockenböcker. Den innehåller inte så mycket om föreningsliv, och inte heller förekommer en mängd personalia om kommunala förtroendemen eller andra betydande personligheter. Vidare saknas expertartiklar om traktens geologi och liknande.

Ur innehåller kan nämnas att riksdagsman Carl Eskilsson gör en beskrivning över Björsäter och en utförlig redogörelse om kristidsnäm-

den. Rektor Lennart Fall berättar om skolornas historia. Systrarna Märta Nyström och Maria Gomer återger i en skildring livet förr i Sunnebo. De berättar om prästdottern Eva Holmquist, tant Eva kallad, och södra första'nns historia.

Första prästen

Sten Eskilsson svarar själv för en utredning om jordbruksfastigheterna i Björsäter. Den upptar bl a ägareförhållanden under de sista hundra åren. I ett kapitel upptas befolkningsstatistiken sedan seklets början. Av en prästförteckning kan man se att den första prästen, herr Peter, kom till socknen redan 1367. Vidare bär ett kapitel rubriken Medicinmannen och handlar om generaldirektören Magnus Huss. Inga Jacobsson ger en skildring av forna tiders vagabonder i kapitlet Luffarna.

Björsäters sockenbok trycks nu i en upplaga av 500 ex. Kostnaden kommer att uppgå till omkring 10 000 kr och då har ändå inga arvoden utbetalats. Herr Eskilsson, som låter trycka boken på eget förlag, har också tillskrivit Längmanska kulturfonden i hopp om att få ett bidrag för att därigenom hålla priset nere. Boken har ju utan tvivel ett stort kulturhistoriskt värde, säger han.

Mer material

Kommer det då att bli någon uppföljning av den här sockenboken? Näja, det är det ännu för tidigt att uttala sig om, svarar herr Eskilsson. Visst finns det material för ytterligare ett par hundra sidor, men vi får ta en sak i taget.

Det skall bli spännande att se hur boken tas emot. Det är i varje fall min förhoppning att sockenboken i all sin anspråkslöshet skall bli till glädje och värde för nuvarande och kommande Björsätersbor och för alla som har intresse för denna bygd.

När boken lämnar tryckeriet kommer man att i Björsäters församlingshem anordna en mindre fest för författarna till den första sockenboken i Björsäter.

CHRISTER BERG

Initiativtagaren Sten Eskilsson i full färd med att läsa korrektur på Björsäters sockenbok, som beräknas vara klar den 1 april

15/2

Ägaren till den drever, som påkördes av ett tåg i Mormorsgruvan på tisdagen, hörde av sig till polisen i Atvidaberg redan på tisdagskvällen. Det visade sig vara en mycket värdefull hund, ett år gammal. Den hade försvunnit i samband med rävjakt i Bestorpstrakten. Tillståndet för den skadade hunden är kritiskt.

Atvidabergs arbetarekommun har haft möte i Folkets hus. Man beslöt att återuppta 1 maj-demonstrationerna. Traditionen har legat nere i två år. Talare är ännu inte utsedd. Till en konferens i Jönköping beslöt man sända Hans Rosengren och Göte Karlsson. Arbetarekommunen beslöt även att satsa på kvartersträffar. Avslutningsvis visade kommunaldirektör Alrik Agerbo bilder från Atvidaberg och från en resa till Riksgränsen.

Atvidabergs kyrkliga missionskyrkets höll på tisdagen årsmöte i Församlingshemmet. Till ny kassaförvaltare efter fru Lisa Wallman, som innehåft posten i tolv år, valdes fru Hilda Karlsson. Till vice sekreterare efter fru Edla Bäckström utsågs fru Mia Flink. I övrigt omvaldes styrelsen med prosten Eric Nilsson som ordförande. Kassen har omslutit 8 253 kr med en behållning på 3 286. Till humanitära ändamål har skänkts 4 400 kr.

Reningsverk i Hannäs med trestegsmetoden

6 det nya reningsverket, det första med sk trestegsrening
i Hannäs

Den allmänna vårdanstalten Hägerstad i Hannäs har sedan en månad tillbaka haft sin nya reningsanläggning i gång. Reningsverket, ett så kallat KB-verk levererades komplett och provkört från Gustafsbergs fabriker. Det ger en 90-procentig rening av anstaltens avloppsvatten och är för det första i Hannästrakten som fungerar enligt trestegsmetoden.

Föreståndaren på Hägerstad Nils Önnebo omtalar att anledningen till att man låtit installera ett nytt reningsverk är att man tidigare haft en mycket bristfällig rening. Avloppsvattnet har bara renats i grovslambrunnar. På över 20 år har inget gjorts. Dessa brunnar fyllde nätt och jämt de anspråk som då ställdes.

Kontakt togs med såväl hälsovårdsnämnden i Atvidaberg som länsstyrelsens naturvårdssektion. Från båda håll rekommenderades att installera ett reningsverk med även det tredje steget och till vilket man hade möjlighet till klorering.

Hela anläggningen kostar närmare 85 000 kr och medel har avsatts från driftsstaten under tre års tid. Med byggande av grovslambrunn och montering av anslutande ledningar tog det bara tre veckor att installera hela verket. Byggnaden, som levererades komplett, mäter ca 4 x 7 meter och lyftes av från traller med en mobilkran och sattes på plats. Reningsverket har kapacitet att klara av 80 personers normalförbrukning. Eftersom inte mer än ett 30-tal vistas på Hägerstad så finns god marginal.

Det lilla behändiga reningsverket arbetar enbart med kemisk rening efter grovslamavskiljning och försedimentering. Vid den flockning (den process då närsalterna binder sig och sjunker) som sker, renas avloppsvattnet dessutom från det mesta av de organiska föroreningarna. KB-verken är i första hand avsedda för avsides bebyggelse med viss rening ordnad i form av grovslamavskiljare, långtidsluftare eller biodammar. Man får reningen verkningsfullt kompletterad med det tredje steget på ett rationellt och enkelt sätt. Det slam som bildas kommer kontinuerligt att forslas till soptippen i Korshult utanför Atvidaberg.

Hälsovårdsinspektör Lars Laager vill ge en honnör till de ansvariga på Hägerstadsanstalten som tagit det här initiativet. 1969 fastställdes i miljöskyddslagen att enbart grovslamrening inte är tillräckligt vid avlopp till sjö. Sedan dess har lokala och regionala inventeringar gjorts. Man skulle önska att fler ordnade sin rening lika smidigt, både ur natur-

vårdssynpunkt och för att minska antalet ålägganden.

Reningsverket i Hägerstad är välkommet och angeläget säger Laager. Tidigare avlopp har kraftigt påverkat sjön Vindommens beskaffenhet vilket inte minst syns på den igenvuxna viken där avloppsvattnet rinner ut. Det avloppsvatten som kommer från anstalten är ur hygienisk och teknisk synpunkt helt enligt nu gällande normer och forskning.

Hägerstad i Hannäs har fått reningsverk

Nils Önnebo, Hägerstad, Hannäs, vid byggnaden med det nya reningsverket

Vid Allmänna vårdanstalten Hägerstad har man nu ett eget reningsverk. Anledningen till att detta kom till stånd var att den förutvarande reningsproceduren ej fyllde anspråken. Miljövårdslagen från 1969 säger att om avloppet går ut i en sjö så duger inte enbart grovslamrening. Därför var det angeläget med denna utbyggnad då sjön Vindomen i hög grad har påverkats. Gustavsberg har varit leverantör för anläggningen som kostar omkring 85.000 kronor och garanterar 90 proc. rening. Kapaciteten är beräknad till 80-90 personer. Ungefär en månad har förflutit sedan anläggningen togs i bruk och man har nu kunnat bedöma verkningsgraden och konstaterat att det fungerar tillfredsställande.

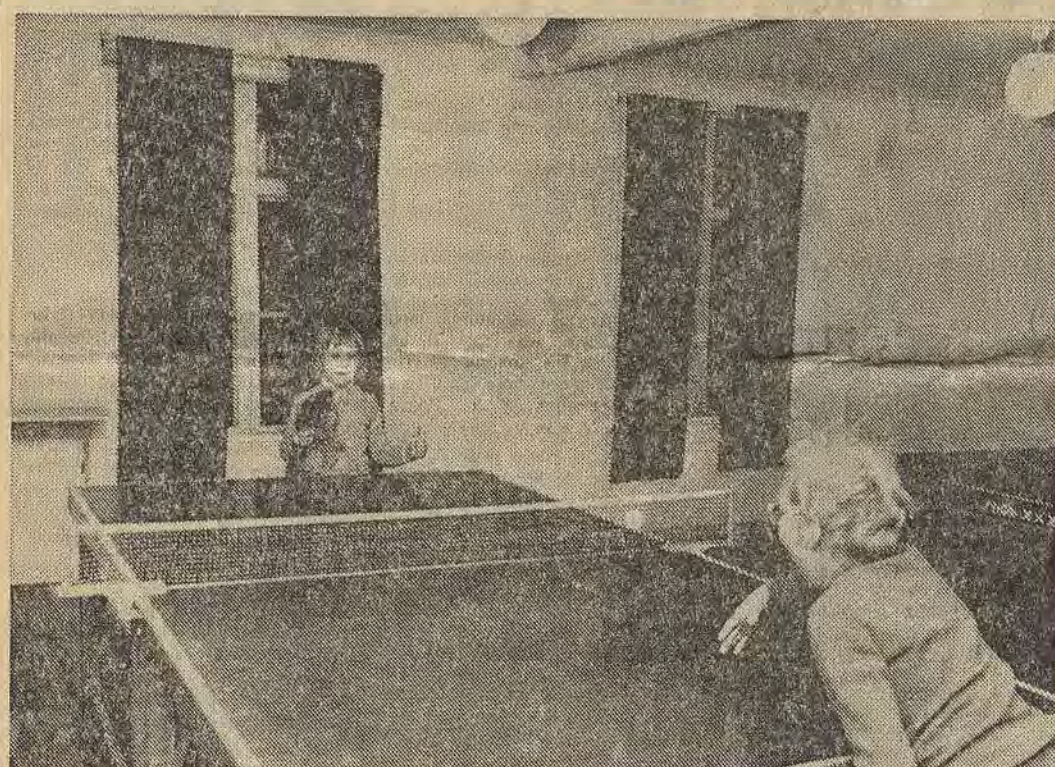
Reningsverket arbetar med enbart

kemisk rening efter grovslamavskiljning och försedimentering. Vid den flockning som sker renas avloppsvatten från det mesta av de organiska föroreningarna. BK-verken är avsedda för avsides bebyggelse med viss rening redan i form av grovslamskiljare, långtidsluftare eller biodynamnar. Här får man reningen verkningsfullt kompletterad med det tredje steget på ett rationellt och enkelt sätt.

Det avloppsvatten som nu kommer från anstalten är ur hygienisk och kemisk synpunkt helt enligt nu gällande normer och forskning omtalar häsovårdsinspektör Lars Lager, Atvidaberg, som också vill ge de ansvariga på anstalten en honnör som utan åläggande tagit detta initiativ.

17/2

Den första skolan i Hannäs används nu som ungdomsgård

Redan nu håller man lokaler öppna för traktens ungdomar. Här är det Mats Lindvall, Fåfalla, och Roger Carlsson, Rumbult, som fördriver tiden. Inte precis någon skolmässig aktivitet

Att en och samma byggnad under sin "levnad" många gånger får tjäna flera olika ändamål är i och för sig inget ovanligt. Ändå får man väl säga att den gamla skolan i Hällingsfall i östra hörnet av Atvidabergs kommun har en historia som kanske hör till det mera ovanliga. Samtidigt som användningsområdet återspeglar bitar av livet i den lilla byn.

Det handlar om en liten tvåvåningsbyggnad som uppfördes redan på 1850-talet och ända fram till 1930 användes som undervisningslokal. Hällingsfalls skola var för övrigt den första skola som togs i bruk i Hannäsområdet.

Sedan barnens skolgång överflyttats till Holmbo övertogs byggnaden av den Luthersk- evangeliska missionsföreningen. Så småningom övertogs äganderätten av Hannäs församling. Allmänt kallades skolan nu istället för Hällingsfalls kapell.

Efterhand som den kyrkliga verksamheten minskade flyttade sommargäster in i övervåningen. Att gamla hus på landsbygden blir sommarbostäder är ju vanligt och nog hade det varit den naturliga ändstationen för också den här byggnaden.

GÄVOBREV

Den verksamhet som församlingen huvudsakligen bedrev var gudstjänster, söndagsskola, syföreningars försäljning och viss ungdomsverksamhet. Byggnaden som varit i bruk i över 120 år började emellertid bli i behov av reparationer. Dessa beräknades kosta omkring 15 000 kr och det ansåg sig inte kyrkan ha råd med. Vid högmässan annandag jul 1971 överlämnade kyrkoherde Ivar Berglund genom ett gåvobrev hela huset till idrottsföreningen i Hannäs.

Som villkor gällde att föreningen inte fick sälja eller avyttra byggnaden. Vidare skulle affären gå tillbaka om Hannäs IF inte kunde driva någon verksamhet i lokalerna. Kyrkoherde Berglund avslutade sitt anförande med att säga: Det har varit ett bönehus och jag tror inte att idrottsföreningen tänker göra det till en rövarkula.

Hannäs IF hade sedan en tid tillbaka varit på jakt efter en lokal för sin ungdomsverksamhet. Nu var frågan äntligen löst. Föreningen har planer på att så snart man har erforderliga medel göra om byggnaden till en ungdomsgård. Ordfö-

rande i Hannäs IF Arne Lundqvist säger att visst finns det underlag för en ungdomsgård i Kvarnvikstrakten. Man räknar med att det finns närmare 30 ungdomar i åldern 7-17 år i området. Sedan två månader tillbaka håller man gården öppen ett par kvällar i veckan. Trots att man bara ställt in ett par bordtennisbord och håller med några enkla spel har platsen snabbt blivit mycket omtyckt. Varje kväll samlas 10-15 ungdomar i lokalerna.

REPARATIONER

Arne Lundqvist säger att man planerar omfattande reparationer av huset. Till en beräknad kostnad av 21 000 kr. Taket måste läggas om, liksom det nerslitna golvet. Nytt värmesystem skall installeras. Vidare krävs mindre reparationer och målning. Mycket av arbetet

kommer föreningens medlemmar att göra själva. Dessutom har man för avsikt att låta ungdomarna hjälpa till. Förutom tillfredsställelsen att ha gjort en del själv av upprustningen så kan det stimulera till större aktsamhet med lokalerna. Skola-missionslokal-Kapell-sommarbostad-ungdomsgård. Kommer byggnaden som tjänat så många ändamål att få ytterligare användningsområden? Inom över-skådlig framtid ser det inte ut som om så skulle vara fallet. Kvarnviksområdet är fullt av aktiva människor. Människor som vill bo kvar i sin bygd och hålla den levande.

Hundproblem

Att alla katter som finns före-nar i våra samhällen är ingen nyhet. Inte heller att hundarna svarar för en hel del. Men man tycker ju att framför allt de som har hundar, och särskilt de som också har egna tomter, bättre borde se efter var hundarna förorenar. Det är synd och skam att se hur hundägare låter sina skyddslingar lorta ner framför portar och grindar för att inte tala om lekplatserna. Det finns fina exempel på hussar och mattar som kör iväg med sina hundar till skogen där de både kan rastas och "göra sitt". Alla har naturligtvis inte möjlighet till det. Men i så fall borde det väl inte vara så svårt att ta med en plastpåse och ta hand om lorten. Om man nu nödvändigtvis ska rasta sin hund mitt i samhället.

"Ingen hundhatare"

Facits dataavdelning i Åtvidaberg läggs ned

Det blev på tisdagen klart att Facit skall lägga ned sin dataavdelning i Åtvidaberg. Hela datacentralen övertas av Industridata AB i Linköping, som också köper maskinerna. Avvecklingen kommer att ske så snart som möjligt. Omsättningsmässigt rör det sig om 1,5 milj kr årligen.

Sammanlagt är det åtta anställda som berörs av beslutet. Fem av dessa har kunnat beredas plats på I-data, en skall omskolas, en har erbjudits halvtidsarbete, och man räknar med att kunna lösa sysselsättningsfrågan också för den åttonde.

Platschefen i Åtvidaberg, direktör Göran Arvidsson, uppger, att avvecklingen av dataavdelningen i Åtvidaberg är ett led i den rationaliseringsprocess, som just nu äger rum inom företaget.

Man har en successiv översyn av de olika avdelningarna. För dagen är dock ingen ytterligare nedläggning aktuell.

På sikt kanske en samordning kommer att ske med Electrolux stora datacentral på Lilla Essingen, Stockholm, men tills vidare lägger man över all data-behandling på entreprenad hos I-data.

I-data ägs till 25 procent av Facit. Övriga delägare är Asea, Saab och Skandinaviska elverk.

Åtvidaberg

Bearbetningen av Thorinska fotoarkivet beräknas vara klar i sommar. Det framgår av den verksamhetsberättelse som kulturnämnden avgivit. Då kommer fotograf Arne Flink att ha framtagit duplikatnegativ av samtliga ca 5 000 negativ med kulturhistoriska motiv och positiv läsfilm av hela materialet. Kulturnämndens konstnärer uppgick under 1972 till 509 368 kr varav biblioteksverksamheten och musikverksamheten svarar för nästan hela summan eller 255 095 respektive 244 316 kr.

Barnavårdsnämnden behandlade vid tisdagens sammanträde förslaget till detaljplan över skolbyggnationen i Grebo. Nämnden anser att bebyggelsen i etapper blir komprimerad, varför en central mötesplats med lektorg och möjligheter till social kontakt bör anordnas för dem som bor i området. Vidare poängter barnavårdsnämnden nödvändigheten av trafiksäkra gångleder från bostadsområdet till förskolelokalerna.

Uppsagda

Med anledning av uppgifterna i Correspondenten om att fem tjänstemän på Facits dataavdelning i samband med den förestående avvecklingen erbjudits plats på Industridata AB i Linköping är följande kommentar på sin plats.

Vad det egentligen handlar om är att vi blivit uppsagda från Facit. Visserligen är det sant att vi fått erbjudande om arbete på Idata, men det är inte riktigt samma sak som när Facit säger att vi har kunnat beredas plats. För oss är det inte enbart fråga om att vi får en ny arbetsgivare. Om vi i dag skulle godta erbjudandet från Idata skulle det innebära att lönen för fyra av oss sänks med mellan 800 och 1 300 kr per månad. Vem tycker att ett sådant erbjudande är frikostigt? Till detta kommer längre resor till arbetet, sämre arbetstider (skiftarbete) och fördröjd levnadsomkostnader. Eftersom Idata utan svårighet kan få mycket billig arbetskraft står vi också i en svår förhandlingssituation.

Vi är alltså friställda av Facit. Hela affären är onekligen märklig med tanke på att dataavdelningen hade kontrakt för ytterligare två års full maskinkörning.

Fyra friställda

ÅTVIDABERG

Fylleriförseelserna minskade i Åtvid 1972

Av Åtvidabergs nykterhetsnämnds årsrapport över 1972 framgår att antalet rapporterade fylleriförseelser minskade i Åtvidaberg under 1972 jämfört med året innan. Förseelserna var 52 till antalet mot 67 under 1971. Under året har 74 fylleriförseelser begåtts av personer från Åtvidaberg, antingen i hemorten eller på annan ort mot 81 året innan.

Totala antalet personer som varit föremål för nykterhetsnämndens åtgärder uppgick till 118. Man anger det som både skrämmande och anmärkningsvärt att antalet rapporter om misstänkt rattnykterhet ökat från 12 till 20. Nämnden säger i sin rapport att många fylleriförseelser, framför allt bland ungdom, beror på det ännu ihållande missbruket av mellanöl. Dessutom har av inkomna rapporter noterats att allt yngre ungdomar missbrukar spritdrycker. Nämnden ställer sig frågan om ett tidigt missbruk av mellanöl fungerat som inkörsport till missbruk av spritdrycker. Av de inrapporterade fylleriförseelserna och misstänkta fallen av rattnykterhet har under året 35 begåtts av personer yngre än 25 år.

I sin årsredogörelse säger nämnden att även om antalet personer som omhändertagits för fylleri har minskat sedan föregående år så behöver det inte innebära att nykterhetsförhållandet blivit bättre. Genom att myndigheterna inte har resurser som medger en effektiv övervakning kommer en betydande del av det befintliga fylleriet inte till kännedom.

Vid några tillfällen har konstate-rats att berusning genom thinnersniffning förekommit. Dock inte i någon större omfattning. Inget fall av narkotikamissbruk har kommit till kännedom.

Nykterhetsnämnden hoppas att en än större förstående och solidaritet för den alkoholskadade människan i samhället skall skapas hos såväl den allmänna opinionen som myndigheter.

AB Grus- och cementvaruverken har av länsstyrelsen medgivits fortsatt uppställning av krossanläggning på fastigheten Vrånghult 2:1. Detta under förutsättning att verksamheten bedrivs endast måndagar-fredagar, att upplag för okrossat och krossat material uppläggs på så sätt att bästa möjliga avskärmning mot bebyggelse ernås och att dammspridning från vägar inom krossområdet motverkas genom dammbildande medel. Produktionskapaciteten anges till ca 120 000 ton krossmaterial per år.

181 arbetslösa i Åtvidaberg

Av arbetsförmedlingens månadsrapport framgår att antalet registrerade arbetslösa i Åtvidabergs kommun vid mitten av månaden uppgick till 181 personer. Det är exakt lika många som vid den förra arbetslöshetsräkningen. 129 tillhör arbetslöshetskassa av något slag. De grupper som drabbats mest är metallarbetare (24), byggnadsarbetare (23), industriljånsteman (20) och träindustriarbetare (19).

Av de arbetslösa är 87 kvinnor, vilket är 9 färre än vid januari-räkningen. Av samtliga är 36 personer 24 år eller yngre. 47 är över 60 år. Vid motsvarande räkning för ett år sedan uppgick antalet arbetslösa till 140, varav 43 kvinnor.

I beredskapsarbeten är för närvarande 84 personer sysselsatta. Av dessa utgörs mer än hälften, eller 55, av ungdomar. Beredskapsarbeten utförs vid rätningen av vägen Åtvidaberg-Kisa, järnvägsbygget Mormorsgruvan-Viresjö, offentliga institutioner, park-, landskaps- och skogsvård. Inom området husligt arbete noteras rätt god efterfrågan på arbetskraft. Likaså ser läget ut att ljusna något inom metall- och träindustri, där man noterar en begynnande god efterfrågan. På övriga områden är efterfrågan obetydlig eller ingen alls.

Hälsovårdsnämnden i Åtvidaberg har i yttrande till länsstyrelsen beslutat avstyrka en framställning om takt på fastigheten Friggestorp 1:11. Till nämnden har vid flera tillfällen inkommit klagomål om bullerolägenheter från en intilliggande jordbruksfastighets höfläktar. En avstreckad fritidstomt, som är belägen direkt intill föreslagen grustäkt, anser nämnden vara i farozonen och skulle beröras av ofrånkomliga bullerstörningar. Detta i samband med att landskapsbilden i viss mån kommer att skadas av hälsovårdsnämndens motivering till sin avstyrkan. Där emot har hälsovårdsnämnden inget att erinra angående yttrande över grustäkt på fastigheten Nästa 1:1, 2:1 under förutsättning att eventuella vattenolägenheter beaktas. I yttrande till byggnadsnämnden angående byggnadslov för fastigheten Trädgårdsskolan 7, Åtvidaberg, beslöt hälsovårdsnämnden avstyrka en framställning om installation av avfalls-kvarn. I sin motivering säger nämnden att enligt den lokala hälsovårdsordningen för kommunen skall hushållsavfall uppsamlas i behållare av typ som hälsovårdsnämnden godkänner. Från årsskiftet godkänns endast uppsamling i papperssäckar som bortforslas genom kommunens försorg. Detta innebär att nedmalning och utspolning av hushållsavfall inte får ske i avloppsledning. Naturvårdsverket har framhållit att en mycket restriktiv attityd bör intagas då ett allmänt bruk av köksavfallskvarnar skulle medföra olägenheter ur vattenvårdssynpunkt.

Entusiasterna i museiföreningen Risten—Lakviks järnväg har nu kommit så långt att de första arbetstagen börjat rulla. Här kommer lok 5 "Heby" med Gunnar Bäckman som förare

Tågen rullar åter i Lakvik

□ Nu har tågen börjat rulla igen på den nedlagda järnvägen mellan Atvidaberg och Norsholm. Visserligen i mycket blygsam skala och på en kortare sträcka, men ändå. För den något ovanliga händelsen svarar museiföreningen Risten—Lakviks järnväg. Under hösten rullade de första arbetstagen på den bangård och linje som börjat anläggas vid Lakviks fd station.

□ Man har nu införlivat 16 vagnar i sin samling. Mest intressanta är en boggi-gods-finka och en boggi-godsvagn från nedlagda Jönköping—Gripenbergs järnväg. Vidare har man en personvagn från Nättraby—Alnaryds järnväg

och en tvåaxlig öppen godsvagn från Anneberg—Ormaryds järnväg. Man har också en del industrivagnar från de nedlagda tegelbruken i Ljung och Valla.

□ Museiföreningen har nyligen haft årsmöte i Norrköpingspolisens skyttstuga i Borgsholm. I närvaro av ett 20-tal medlemmar leddes mötesförhandlingarna av ordförande Bo Norrgård. Man noterade att föreningen under 1972 mer än fördubblat sitt medlemsantal och man har nu drygt 70 medlemmar. Under året har föreningen erhållit en avsevärd mängd räls och slipers i gåvor.

□ Vidare har man inköpt ett 16-tonns diesellok, det största i lan-

det på spårvidden 600 mm. Uppförande av vagnhall och fortsatt spårbyggande är vad som närmast kommer att kräva de största arbetsinsatserna. Under vintern bedriver föreningen två kurser dels i allmän järnvägslära och dels det första skedet i en lokförarkurs.

□ Vid årsmötet nyvaldes Bengt Svanström, Linköping, i styrelsen. Övriga ledamöter med Bo Norrgård, Norrköping, som ordförande omvaldes. Efter mötet hölls en auktion som inbringade ca 1 000 kr. Till mötesdeltagarnas fromma visades sedan film och diabilder om smalspårig ängloks- trafik.

Musikstyrelsen i Atvidaberg konstaterar att 1972 kännetecknats av fortsatt ökat intresse för musikskolans verksamhet. Speciellt goda resultat har er nåtts av musikskolans högstadium. Under året har man fått tillgång till bra lokaler i gamla samrealskolan något som man anser har medverkat till att samtliga musikinstitutioner har fått ett musikcentrum för verksamheten. Det ekonomiska läget i kommunen har medfört minskade anslag vilket nödvändiggjort höjda elevavgifter och vissa ändringar i instrumentundervisningen. Under året avlöstes musikdirektör Lars Bringehed av musikdirektör Olof Kvarforth som musikledare. Vidare har tre ordinarie lärare anställts. Antalet elever under året uppgick till 460 varav 150 i förberedande undervisning. Vid flera tillfällen har elever deltagit i olika framträdanden.

Trivselkvällar i Atvid. Vid fritidsnämndens sammanträde på onsdagen beslöt man att försöka anordna fyra trivselkvällar i Atvidabergs Folkets park i sommar. Bländ andra inslag planeras en amatörtävlan. Datum fastställs senare. Vidare har man för avsikt att arrangera familjeträffar vid Örnbadet med lekar både på land och i vatten. Planerade förbättringar vid olika badplatser i kommunen har kostnadsberäknats till ca 30 000 kr. Det gäller badplatserna vid Örn, Målbäck, Grebo, Taforsa, Frängsbo, Fröjerum och Grävsjön. Boxningsklubben fick i ledarutbildningsbidrag 199 kr, badmintonklubben 170 kr för kursverksamhet och Friluftsförbundet 500 kr i ledarbidrag och för utförda kurser. Den 20 mars kommer Östergötlands idrottsförbund att hålla en kommunkonferens i Atvidaberg med deltagande av idrottsföreningarna i Atvidaberg. Man kommer att gå igenom det lokala aktivitetsstödet, informera om lokal ledarutbildning och gå igenom ett nytt föreningsregister. Den 29 mars anordnar fritidsnämnden information om aktivitetsstöd och de nya bidragsreglerna för övriga organisationer i kommunen.

En bofink hördes på onsdagen drilla för fullt i Långbrottssområdet i Atvidaberg. Det var Berndt Gårdeman på Långbrottsgatan 17 som både hörde och såg fågeln. Hr Gårdeman som är något av en kännare av fåglar, säger att bofinken i vanliga fall inte brukar dyka upp förrän i april.

Inställt. Skolmästerskapet i pimpelfiske, som skulle ha avgjorts på lördag på Bysjön, har måst inställas på grund av de osäkra isförhållandena. Atvidabergs All-aktivitetsförening, som årligen arrangerar mästerskapet i samband med sportlovet, hade i det längsta hoppats på kallare väder. Men så blev alltså inte fallet.